

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Zaaknummer: 363122	Behandeld in commissies en raad	
	Datum beeldvormende commissie *	11 februari 2026
	Datum oordeelvormende commissie *	18 februari 2026
	Datum besluitvormende raadsvergadering	4 maart 2026
	Opsteller	P. van Rijsoort
	Telefoonnummer	06 25015404

*zie website voor de definitieve agenda.

Onderwerp:	Beleidsnota Meertaligheid Harlingen 2025-2028
-------------------	---

Te besluiten om

1. De beleidsnota Meertaligheid Harlingen 2025-2028 vast te stellen.

Inleiding

De gemeente Harlingen heeft, net als vrijwel alle andere Friese gemeenten, met de provincie afgesproken het Fries taalbeleid in een beleidsnota vast te leggen. In Harlingen kijken we bij het opstellen van die beleidsnota naar de wettelijke verplichtingen, maar ook naar de taalcultuur in onze eigen, eigenzinnige gemeente. We volgen de ontwikkeling van het Fries taalbeleid in onze provincie en passen ons eigen beleid daar zo nodig op aan.

In 2019 is de 'Taalnota Fries gemeente Harlingen (2019)' vastgesteld. Het onderschrift daarbij was dat "het Fries in onze gemeente welkom is en Harlinges natuurlijk ook." We vonden en vinden het nog steeds belangrijk om onze inwoners op persoonlijke wijze in hun voorkeurstaal van dienst te kunnen zijn, voor zover de kennis ervan in huis is.

In 2024 is de nieuwe 'Bestjoersôfspraak Fryske Taal en Kultuer' (BFTK) ondertekend. In deze BFTK leggen Rijk en provincie Fryslân vast hoe zij in de periode 2024-2028 werken aan de bescherming, versterking en bevordering van de Friese taal en cultuur.

Met de nieuwe Beleidsnota Meertaligheid Harlingen 2025-2028 wil de gemeente in pas gaan lopen met de tijdlijn van de BFTK. Deze nota dient als een beleidsinstrument om zowel de Harlinger als Friese taal te beschermen tegen verdwijning om zo onze Harlinger cultuur en identiteit te versterken. Dit doen wij door het gebruik van de Friese taal, daar waar die binnen onze gemeentegrenzen wordt gesproken, actief te ondersteunen waarbij we onze Harlinger taal beslist niet in de verdrukking zullen laten komen.

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Beoogd effect

Met deze nieuwe nota kunnen we in samenspraak met inwoners en organisaties uitvoering geven aan een bij Harlingen passend meertaligheidsbeleid. Hiermee voldoen we aan onze wettelijke verplichtingen en zorgen we voor meer betrokkenheid en draagvlak voor het taalbeleid in onze samenleving.

Argumenten

1.1 Het vastleggen van Fries taalbeleid is een wettelijke verplichting

Dit is een verplichting voortvloeiend uit de Wet Gebruik Friese Taal (WGFT): als officiële taal heeft het Fries een beschermde wettelijke status in de provincie.

1.2 Deze nieuwe beleidsnota versterkt het draagvlak voor Fries taalbeleid in Harlingen

Met het profileren van Harlingen als meertalige gemeente richt ons beleid zich niet alleen op de Friese taal. Harlingen zet haar taalbeleid in als meertalig: Nederlands, Harlinges en Fries, aangevuld met o.a. Duits en Engels waar het culturele uitingen betreft. Hiermee versterken we het draagvlak zowel intern als extern om er uitvoering aan te geven.

1.3 Deze nieuwe beleidsnota nodigt uit tot participatie

Met het instellen van een Taalplatform betrekken we inwoners bij de opzet en uitvoering van ons meertaligheidsbeleid en het zichtbaar maken van onze talen in de openbare ruimte.

1.4 De nieuwe beleidsnota biedt ruimte voor het tijdelijk aanstellen van een meertaligheidscoördinator (MTK)

Met de inzet van een MTK halen we een zowel interne als externe verbinder in huis. De MTK houdt de gemeente scherp op de uitvoering van het eigen taalbeleid en de wettelijke opgaven binnen de beleidsterreinen communicatie, onderwijs, cultuur en het sociaal domein en zorgt voor draagvlak hiervoor binnen onze organisatie. Ook zorgt de MTK ervoor dat relevante uitvoerende partijen buiten onze organisatie, zoals scholen en zorginstellingen, zich bewust worden van de meerwaarde van het gebruik van eigen taal binnen onze gemeente.

1.5 Met de vastgestelde nieuwe beleidsnota komen we in aanmerking voor subsidie

De gemeente Harlingen heeft bij Sichtberens Fryske Taal subsidie aangevraagd voor het aanstellen van een MTK in 2026. Omdat deze aanvraag vóór 10 december 2025 moest worden ingediend, is dit met instemming van de provincie vooralsnog met deze nog niet vastgestelde nota gedaan.

Kanttekeningen

n.v.t.

Financiën

Het vaststellen van deze beleidsnota heeft geen financiële voor de gemeentebegroting van 2026.

Taalplatform

Voor de uitvoering van de beleidsnota is voor het Taalplatform voor 2025, 2026 en 2027 al in een eerder stadium een incidenteel budget beschikbaar gesteld van € 12.500 per jaar.

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Hier worden initiatieven en projecten van het Taalplatform uit bekostigd, zoals de banners onder de bruggen.

Inzet MTK

De subsidie van Sichtberens Fryske Taal bedraagt in 2026 80% van de totale kosten. Uitgaande van een inzet van gemiddeld 4 uur per week x 75 euro per uur komt dit neer op een subsidie van € 11.700 en wordt van de gemeente Harlingen voor 2026 een eigen bijdrage van € 3.900 verwacht. Deze bijdrage zal uit bestaand budget worden bekostigd. Medio 2026 zal de tijdelijke inzet van de MTK worden geëvalueerd. Aan de hand daarvan zal worden ingeschat of het aanhouden van de MTK in 2027 wenselijk is en of het aantal uren per week moet worden aangepast. Als dat het geval is, zal voor de het aanhouden van de MTK in 2027 en 2028 een incidentele beleidswens worden ingediend en aan de raad worden voorgelegd.

Behoud Studio RSH in Harlingen

Hoewel de subsidie aan Omroep RSH op zich los staat van deze beleidsnota, staat onze wens om de studio in Harlingen te behouden hier wel in opgenomen. Dit omdat dit raakvlakken heeft met het meertaligheidsbeleid: naast uitzendingen in het Nederlands en Fries willen we die in het Harlinges na het vormen van de Streekomroep Zilt in 2028 uiteraard niet verliezen en een voor Harlingers makkelijk bereikbare studio in de stad graag behouden.

Voor het onderhoud en behoud van de studio in Harlingen is voor de jaren 2025 en 2026 al in eerder stadium een incidenteel budget van € 10.000 per kalenderjaar beschikbaar gesteld. Met Omroep Zilt zal nog worden afgestemd of en welke bijdrage hiervoor voor 2027 nodig wordt geacht. Ook daar zal dan een beleidswens worden ingediend.

Juridisch

Met het vaststellen van de Beleidsnota Meertaligheid 2025-2028 voldoet de gemeente Harlingen aan de wettelijke verplichting voortvloeiend uit de Wet Gebruik Friese Taal (WGFT)

Communicatie

Na vaststelling van de beleidsnota door de raad zal hierover worden gepubliceerd.

Participatie

Met het instellen van een Taalplatform betrekken we inwoners bij de opzet en uitvoering van ons meertaligheidsbeleid en het zichtbaar maken van onze talen in de openbare ruimte (zie punt 1.3 onder Argumenten).

Fatale termijn

n.v.t.

Uitvoering

Deze nota wordt uitgevoerd in de periode t/m 2028 en zal t.z.t. na het opstellen van het BFTK 2029-2032 worden aangepast of vervangen.

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Relevante documenten

Eerder genomen besluiten:	GR18.00153 Vaststellen Taalnota Fries en Verordening gebruik Friese taal gemeente Harlingen (27 februari 2019)
Intrekken beleidsnota's:	153305 <i>Taalnota Fries (27 februari 2019)</i>
Gevolgen ander beleid:	<i>n.v.t.</i>

Bijlagen

366718 Gemeente Harlingen – Beleidsnota Meertaligheid Harlingen 2025-2028
363130 BFTK 2024-2028

Harlingen, 13 januari 2026

Burgemeester en wethouders van Harlingen,
de secretaris, de burgemeester,

S. van Gent

C.M. Sjerps

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Besluit van de gemeenteraad van Harlingen

Onderwerp:	Beleidsnota Meertaligheid Harlingen 2025-2028
------------	---

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HARLINGEN

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 13 januari 2026

Besluit

2. De beleidsnota Meertaligheid Harlingen 2025-2028 vast te stellen.

Besluit aangepast

Vastgesteld door de raad in zijn
vergadering van 4 maart 2026

, de voorzitter

, de raadsgriffier